

I. Przed podróżą – bezpieczeństwo

- Sprawdź [informację dla podróżujących MSZ](#) dla kraju, który chcesz odwiedzić.
- Odwiedź [stronę Komisji Europejskiej](#) na której znajdziesz aktualne informacje niezbędne do planowania podróży i wakacji w Europie,
- Dowiedz się gdzie znajduje się najbliższa [polska Ambasada lub Konsulat](#).
- Sprawdź, [w jakich kwestiach może pomóc Ci konsul](#), a w jakich nie będzie to możliwe
- Odwiedź stronę polskiej placówki w kraju, który planujesz odwiedzić i zapoznaj się z najnowszymi informacjami dotyczącymi wjazdu i warunków pobytu.
- Zarejestruj się w systemie podróży [Odyseusz](#). Umożliwi to kontakt z Tobą w razie wystąpienia sytuacji kryzysowej.
- Obserwuj konto [@PolakzaGranica](#) na Twitterze.
- Poinformuj rodzinę i przyjaciół dokąd jedziesz i pozostaw im swoje dane kontaktowe, numer polisy ubezpieczeniowej oraz plan podróży. Zeskanuj też swoje dokumenty (paszport, bilety, polisę)
- Upewnij się, że posiadasz wystarczające środki na wypadek nieprzewidzianych i nagłych wydarzeń. Wyposaż się w więcej niż jeden środek płatniczy (np. gotówka, karta debetowa, karta kredytowa, karta pre-paid, karta wielowalutowa). Zawsze warto posiadać alternatywny sposób płatności, gdyby transakcja kartą okazała się niemożliwa.
- Rozważ skorzystanie z usług sprawdzonego przewodnika turystycznego.
- Przejrzyj fora internetowe poświęcone podróży do kraju, który planujesz odwiedzić – zawierają one wiele cennych informacji na temat bezpieczeństwa, przemieszczania się i lokalnych obyczajów.,
- Dowiedz się jaki ubiór i zwyczaje obowiązują w regionie do którego jedziesz. Normy kulturowe w innych krajach często są bardzo różne od zwyczajów panujących w Polsce.
- Upewnij się u swojego dostawcy usług telekomunikacyjnych, że z Twojego telefonu będzie można dzwonić zagranicą. Rozważ pozostawienie numeru IMEI swojego telefonu rodzinie/przyjaciółom, którzy w razie problemów pomogą zablokować/zlokalizować aparat.
- Jeżeli planujesz jazdę samochodem za granicą, upewnij się, że twoje prawo jazdy jest ważne i akceptowane w kraju do którego wyjeżdżasz. W niektórych miejscach konieczne jest posiadanie międzynarodowego lub miejscowego prawa jazdy. Zapoznaj się z prawem drogowym państw, które odwiedzisz.

Warunki wjazdu, wiza i paszporty

- Sprawdź warunki wjazdu państwa do którego podróżujesz.
- Upewnij się, że posiadasz odpowiednią wizę oraz, że twój paszport jest ważny przez wystarczająco długi czas (niektóre kraje wymagają aby dokument podróży był ważny przynajmniej przez 6 miesięcy od daty wjazdu).
- Zapisz numer swojego paszportu. Zrób też jego zdjęcie lub kserokopię przechowuj ją w osobnym miejscu, tak abyś zawsze miał/a do niej dostęp w razie potrzeby.

Ubezpieczenie

- Wykup w rzetelnym towarzystwie ubezpieczeniowym kompleksową polisę dopasowaną do swoich potrzeb i planów wakacyjnych – to niewielki koszt, który może zaoszczędzić bardzo dużo kłopotów. Poza zgubionymi paszportami, kwestie związane z ubezpieczeniem są jednymi z najczęstszych i najpoważniejszych problemów zgłaszanych konsulom przez naszych turystów.
- Upewnij się, że twoja polisa ubezpieczeniowa obejmuje wszystkie Twoje aktywności podczas pobytu zagranicą, w tym sporty ekstremalne, czy wodne.
- Rozszerz polisę o pokrycie kosztów transportu medycznego – brak takiego ubezpieczenia jest częstą przyczyną bardzo poważnych problemów.
- W obliczu pandemii COVID-19 szukaj na rynku oferty ubezpieczenia podróznego, które uwzględnia nową rzeczywistość i dodatkowo zabezpieczy Cię np. przed wysokimi kosztami leczenia w razie zakażenia koronawirusem zagranicą.
- Jeżeli podróżujesz do państw Unii Europejskiej lub Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (Islandia, Liechtenstein, Norwegia, Szwajcaria), wyrób sobie darmową kartę [EKUZ](#), upoważniającą do bezpłatnej opieki zdrowotnej w ramach publicznego systemu opieki zdrowotnej danego państwa lub obniżenia jej kosztów. Pamiętaj, że nadal powinieneś posiadać ubezpieczenie podrózne.
- W sytuacji zagrożenia życia, zdrowia i bezpieczeństwa, zadzwoń pod numer 112, który jest numerem alarmowym w każdym państwie UE. Przed podróżami poza Europę sprawdź lokalny numer alarmowy.

Zdrowie

- Informacje dot. szczepień dla podróżujących znajdziesz na stronie [Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny](#).
- W miarę potrzeby skontaktuj się ze swoim lekarzem lub farmaceutą. W przypadku występowania niektórych dolegliwości konieczne może być zabranie dodatkowych lekarstw.
- Zabierz ze sobą zapas stale przyjmowanych leków na cały okres pobytu. Weź pod uwagę możliwe opóźnienia w powrocie z podróży.
- Niektóre leki dozwolone w Polsce mogą być zakazane w innych krajach, co może prowadzić do trudnych sytuacji np. podczas przekraczania granicy. W przypadku wątpliwości, czy twój lek jest dopuszczalny w państwie, które planujesz odwiedzić, skontaktuj się z jego placówką dyplomatyczną w Polsce.

II. Podczas pobytu za granicą

- Nie podejmuj ryzykownych zachowań.
- Cenne przedmioty trzymaj schowane i nie pozostawiaj ich bez opieki.
- Zachowaj szczególną ostrożność przy robieniu zdjęć, kręceniu materiału wideo oraz używaniu lornetki. Takie zachowania mogą być źle odebrane przez służby niektórych państw, w szczególności gdy w pobliżu znajdują się obiekty wojskowe. W skrajnych przypadkach może się to skończyć nawet aresztowaniem
- Zapisz w telefonie przydatne numery miejscowych instytucji (np. policja) oraz numer telefonu alarmowego najbliższej polskiej placówki dyplomatycznej.

- Podczas podróży zagranicznej przestrzegaj praw i zwyczajów państwa, które odwiedzasz. Nie zapominaj, że jesteś tam gościem a gospodarze oczekują od ciebie stosownego zachowania.
- Jeżeli w trakcie podróży zamierzasz uprawiać sporty wodne i ekstremalne, rób to jedynie za pośrednictwem licencjonowanych i ubezpieczonych operatorów. Przed wzięciem udziału w tego typu aktywnościach upewnij się, że w pełni zrozumiałeś/aś wskazówki instruktora i że jesteś odpowiednio ubezpieczony/a.
- Pamiętaj, że polskie służby konsularne nie podejmują interwencji w przypadku sporów wynikających z niewywiązywania się z zawartych umów. To znaczy, że nie udzielą Ci pomocy np. w przypadku nieopłaconych rachunków i mandatów, nieodpowiadających Twoim oczekiwaniom warunków pobytu w hotelu, niewywiązaniu się przez kontrahentów zagranicznych z umów i kontraktów itp.

III. Jakiej pomocy możesz oczekiwać od Konsula:

Pomoc finansowa

- Jeżeli utraciłeś środki finansowe możesz skorzystać z pomocy najbliższego polskiego urzędu konsularnego. Konsul ułatwi kontakt z krewnymi lub znajomymi, którzy prześlą Ci pieniądze za pośrednictwem banku lub firmy świadczącej tego rodzaju usługi.
- W uzasadnionych przypadkach, jeżeli nie ma innych możliwości przekazania pieniędzy, konsul może wypłacić kwotę, jaka zostanie wpłacona przez krewnych lub znajomych na konto Ministerstwa Spraw Zagranicznych.
- W szczególnie uzasadnionych przypadkach konsul może udzielić pomocy finansowej niezbędnej na powrót do Polski najtańszym środkiem transportu, o ile zobowiązesz się pisemnie do zwrotu pomocy po powrocie.
- Przekazywanie środków pieniężnych przez polskie urzędy konsularne ograniczone jest do wyjątkowych sytuacji, ponieważ do zdecydowanej większości państw można przesłać pieniądze drogą bankową. W kraju działają też firmy świadczące płatne usługi transferu pieniędzy za granicę, które praktycznie natychmiast po potwierdzeniu operacji wypłacają równowartość kwoty wpłaconej w Polsce.

Zatrzymanie/aresztowanie

- Jeżeli zostałeś zatrzymany, aresztowany lub pozbawiony wolności, masz prawo żądać kontaktu z konsulem. Konsul zadba o to, abyś nie był traktowany przez władze miejscowe gorzej niż obywatele innych państw.
- Na Twój wniosek konsul powiadomi rodzinę o Twojej sytuacji, będzie utrzymywać z Tobą kontakt, uzyska od władz miejscowych i przekaże Ci informację o powodach zatrzymania, procedurze sądowej oraz przewidywanej wysokości grożącej Ci kary. Udostępni Ci również listę miejscowych adwokatów, z której będziesz mógł wybrać i samodzielnie zaangażować pełnomocnika prawnego.

Zaginiecie

- W przypadku zaginięcia bliskiej osoby natychmiast skontaktuj się z najbliższą jednostką policji w kraju pobytu i dokonaj stosownego zgłoszenia. Poproś rodzinę o zgłoszenie

zaginięcia również w Polsce w jednostce policji w miejscu stałego zamieszkania osoby poszukiwanej.

- Skontaktuj się z konsulem RP, który poprzez kontakt z miejscowymi władzami pomoże sprawdzić, czy poszukiwana osoba nie przebywa w szpitalu lub areszcie.
- Jeżeli w danym kraju działa organizacja pozarządowa, która zajmuje się poszukiwaniem zaginionych osób, nawiąż z nią kontakt i dokonaj stosownego zgłoszenia.
- Skontaktuj się z fundacją ITAKA (linia wsparcia +48 22 654 70 70).

Zgon

- W przypadku zgonu, konsul za pośrednictwem Urzędu Wojewódzkiego powiadamia rodzinę osoby zmarłej w kraju oraz służy pomocą w załatwianiu formalności na miejscu.
- W przypadku decyzji o sprowadzaniu ciała do Polski koszty z tym związane ponosi ubezpieczyciel, a w sytuacji braku odpowiedniego ubezpieczenia – rodzina. Konsulat nie może sfinansować transportu ciała do Polski.

Brak polskiego przedstawicielstwa

- Jeśli przebywasz w państwie nienależącym do Unii Europejskiej, w którym nie ma polskiej ambasady, konsulatu zawodowego - masz prawo do pomocy konsularnej ze strony przedstawicielstw innych państw członkowskich Unii Europejskiej na równi z obywatelami tych państw.
- W przypadku utraty lub kradzieży dokumentów konsul unijny, może wydać tymczasowy dokument podróży (Emergency Travel Document - ETD), który umożliwi Ci powrót do miejsca stałego pobytu.

IV. Czego nie możesz oczekiwać od konsula?

Podczas podróży zagranicznej przestrzegaj praw i zwyczajów państwa, które odwiedzasz. Nie zapominaj, że jesteś tam gościem a gospodarze oczekują od Ciebie stosownego zachowania. Pamiętaj, że konsul działa w granicach prawa i nie zawsze będzie mógł Ci pomóc.

Pamiętaj, że konsul:

- nie reguluje zobowiązań finansowych, takich jak: długi, grzywny, mandaty, koszty postępowania sądowego, w tym usług adwokata itp.,
- nie pełni funkcji adwokata i nie zaangażuje w Twoim imieniu miejscowego prawnika,
- nie świadczy usług, które wykonują biura turystyczne, banki, firmy ubezpieczeniowe oraz firmy transportowe (nie dokonuje np. zmiany rezerwacji Twojego biletu jeśli odwołany zostanie lot),
- nie pośredniczy w uzyskaniu zgody na zatrudnienie oraz w poszukiwaniu miejsca zakwaterowania,
- nie podejmuje interwencji w przypadku konfliktów wynikających z niewywiązywania się z zawartych przez Ciebie umów cywilnoprawnych (dotyczących np. stosunku pracy, zakupu usług turystycznych, biletu lotniczego, itp.).